

Ala-Harja ym.: Ehdotus laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan, että elimen luovuttajan työstäpoissaolosta aiheutunut ansionmenetys

korvattaisiin sairausvakuutuslain mukaisella erityispäivärahalla.

ALOITTEEN PERUSTELUT

Työsopimuslain (320/70) 28 §:n 1 momentissa säädettyä palkan maksuvelvollisuutta ja sitä vastaavia työehtosopimusten säännöksiä voidaan tulkita työntekijälle kielteisesti silloin, kun elimen luovuttaja joutuu olemaan poissa työstään. Näin ollen elimen luovuttajalle aiheutuu muun taloudellisen menetyksen lisäksi ansionmenetyksiä. Jotta ansionmenetys tulisi korvatuksi, olisi sairausvakuutuslakiin (364/63) lisättävä säännökset vastaavalla tavalla kuin erityishoitohasta alle 16-vuotiaan sairaan lapsen vanhemmille on säädetty lain 23 c, d, e ja f §:ssä.

Aloitteessa ehdotetaan sairausvakuutuslakia muutettavaksi siten, että päiväraha voidaan myöntää, kun henkilö on elimen luovutuksen jälkitilan vuoksi lääkärintodistuksella osoitettu työkyvyttömäksi. Päiväraha myönnettäisiin myös silloin, kun luovuttajaksi lupautunut henkilö joutuu olemaan poissa työstä ennen luovutusta tehtävien tutkimusten takia. Sairausvakuutuslain 19 §:n 1 momentista johtuen päivärahaa ei myönnetä omavastuualjalta, joka on sairastumispäivä ja sitä lähinnä seuraavat seitsemän arkipäivää. Mikäli työntekijä ei tältä ajalta

saa palkkaa, hänelle aiheutuu ansionmenetys. Tätä korvausta ansionmenetyksestä kutsuttaisiin erityispäivärahaksi.

Näin vakuutetulla olisi sairausvakuutuslain nojalla oikeus saada ansionmenetykskorvausta lääkärintodistuksen mukaisesti heti ensimmäisestä päivästä alkaen, kun hän on mennyt elimen luovutukseen. Erityispäivärahaa maksettaisiin myös niiltä päiviltä, jolloin hän joutuu olemaan koko päivän poissa työstään käydessään tutkimuksissa, jotka ovat välttämättömiä ennen varsinaista luovutusta. Myöntämisen edellytyksenä on, ettei vakuutettu saa palkkaa tai muuta tuloa ajalta, jonka hän on elimen luovutuksesta johtuvasta syystä poissa työstään.

Ehdotuksen taloudelliset vaikutukset eivät ole huomattavia, koska luovuttajia on vain muutamia kymmeniä vuosittain ja koska erityispäivärahaa maksettaisiin yleensä yhdeltä viikolta tai korkeintaan yhdeltä kuukaudelta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 4 päivänä heinäkuuta 1963 annettuun sairausvakuutuslakiin (364/63) uusi 15 b ja 15 c §,
seuraavasti:

15 b §

Vakuutetulla on oikeus saada erityispäivärahaa ajalta, jonka hän on elimen luovutuksen vuoksi estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä. Erityispäivärahaa suoritetaan, jos vakuutetulla ei ole tältä ajalta työtuloa.

15 c §

Erityispäivärahan määrä päivää kohti on yhtä suuri kuin 16 ja 17 §:ssä tarkoitettu päiväraha. Erityispäivärahaan suoritetaan lapsikorotusta siten kuin 18 §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 1991 .

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 1991

Kirsti Ala-Harja
Marjut Kaarilahti
Väinö Saario
Riitta Saastamoinen
Rose-Marie Björkenheim
Leea Hiltunen
Margareta Pietikäinen
Annikki Koistinen

Kalevi Lamminen

Irmeli Takala
Pirjo-Riitta Antvuori
Tuula Linnainmaa
Kaarina Dromberg
Maria Kaisa Aula
Maija Perho-Santala
Jorma Huuhtanen
Anneli Jäätteenmäki

Sauli Niinistö
Oiva Savela
Maunu Kohijoki
Minna Karhunen
Raili Puhakka
Hannu Kemppainen
Riitta Kauppinen
Matti Lahtinen

Kimmo Sasi